

Datganiad o newidiadau sylweddol

Cynllun Taliadau 2020/21

Mae'r datganiad hwn wedi'i gwblhau yn unol â gofynion gwybodaeth Rheolau'r Cynllun Taliadau a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2019.

Adran 1 – Cynnydd sylweddol mewn biliau

a) Cadarnhad o p'un a yw'r ymgwymerwr yn disgwyl unrhyw gynnydd mewn biliau o fwy na 5% o'r flwyddyn flaenorol (ar gyfer math o gwsmer penodol gan dybio lefel gyson o ddefnydd) ac, os disgwylir cynnydd o'r fath:

- faint o gynnydd a ddisgwylir;
- pa fathau o gwsmeriaid y mae'n debygol o effeithio arnynt;
- y strategaethau ymdrin a fabwysiadwyd gan y cwmni neu pam nad oedd y cwmni o'r farn bod angen strategaethau o'r fath.

Mae'r newid yn y biliau ar gyfer cwsmeriaid preswyl a chwsmeriaid busnes sy'n codi o Gynllun Taliadau 2020/21 wedi'i adolygu gan y Bwrdd.

Roedd y Penderfyniad Terfynol a gyhoeddwyd gan Ofwat ar 16 Rhagfyr 2019 yn galluogi mwy o refeiwr ar gyfer 2020/21 nag ar gyfer 2019/20, sydd wedi rhoi mwy o bwysau ar filiau, a byddai hynny wedi arwain at gynnydd o fwy na 5% i filiau rhai cwsmeriaid. Mae'r Bwrdd wedi penderfynu cyflwyno cosbau cymhellion cyflawni canlyniadau (ODI) disgwylidig sy'n codi o berfformiad 2019/20 fel rhan o'r strategaeth ymdrin (gweler tabl 1 isod). Yn ogystal â hyn, mae'r taliadau ar gyfer 'wholesale wastewater network plus' wedi cael eu pennu i adennill tua £5 miliwn (1%) yn llai na lwfans y Penderfyniad Terfynol, er mwyn sicrhau na fydd cwsmeriaid dŵr gwastraff dibreswyl yn benodol yn gweld unrhyw gynnydd sylweddol (>5%) yn eu biliau yn 2020/21, wrth ddefnyddio dŵr yn gyson. Er gwaethaf yr addasiadau hyn, byddai nifer bach o gwsmeriaid elifion masnach yn gweld cynnydd o fwy na 5% yn eu biliau ar ddefnydd a chryfder cyson. Dyma'r cwsmeriaid sydd â gollyngiadau cryf. Bydd y Cwmni yn mynd ati i gysylltu â'r cwsmeriaid hyn er mwyn sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r effaith bosibl ar eu bil a bydd yn gweithio gyda nhw i leihau'r effaith.

Mae Tabl 2 a 3 yn dangos effaith y taliadau a gyhoeddwyd ar sampl gynrychioliadol o gwsmeriaid.

Tabl 1: Addasiadau ODI ar gyfer perfformiad arfaethedig yn 2019/20

Mae'r tabl isod yn dangos canlyniadau cymhellion cyflawni canlyniadau arfaethedig o'r perfformiad arfaethedig yn 2019/20 a gaiff ei benderfynu gan Ofwat ym mis Gorffennaf 2020 yn yr ymarfer cywiro ar gyfer y flwyddyn ddall. Mae'r golofn gyntaf yn dangos y canlyniad cymhellion cyflawni canlyniadau disgwylidig a gafodd ei gyflwyno i Ofwat yn y 'Reconciliation Rulebook' ym mis Gorffennaf 2019 a'i gynnwys yn y Penderfyniad Terfynol. Mae'r ail golofn yn nodi'r perfformiad arfaethedig. Mae'r gwahaniaeth rhwng y ddau rif hyn wedi'u cymhwysu at drefniadau rheoli refeiwr'r priod 'wholesale network plus' a'i gynnwys yng Nghynllun Taliadau 2019/20.

Ymrwymiad Perfformiad	Reconciliation Rulebook	Rhagolwg	Gwahaniaeth
	£m	£m	£m
Dŵr	(2.3)	(4.4)	(2.1)
Dŵr gwastraff	2.3	1.8	(0.5)

Tabl 2: Biliau enghreifftiol – Cwsmeriaid preswyl

Mae'r tabl isod yn dangos y biliau sy'n codi o Gynllun Taliadau 2020/21 ar gyfer amrywiaeth o gwsmeriaid preswyl nodweddiadol ac yn dangos yr amrywiant o fil y flwyddyn flaenorol (gan dybio bod cwsmeriaid â mesurydd yn defnyddio dŵr yn gyson).

	Cyfanswm Bil 19/20 (£)	Cyfanswm Bil 20/21 (£)	Amrywiant £	Amrywiant
Cwsmeriaid Gwasanaeth Deuol				
Gwasanaeth Deuol heb Fesurydd				
GA Isel	424	432	7	2%
GA Canolig	574	583	10	2%
GA Uchel	735	748	13	2%
Gwasanaeth Deuol â Mesurydd				
Defnydd isel o ddŵr	278	279	1	0%
Defnydd canolig o ddŵr	363	364	1	0%
Defnydd uchel o ddŵr	527	529	2	0%
Tâl Gwasanaeth Unffurf Gwasanaeth Deuol				
Gwasanaeth Llawn	590	600	10	2%
Gwasanaeth Deuol heb Fesurydd – dŵr budr yn unig				
GA Isel	375	382	7	2%
GA Canolig	524	534	10	2%
GA Uchel	686	698	13	2%
Gwasanaeth Deuol â Mesurydd – dŵr budr yn unig				
Defnydd isel o ddŵr	244	246	1	0%
Defnydd canolig o ddŵr	324	326	1	0%
Defnydd uchel o ddŵr	479	481	2	0%
Tâl Gwasanaeth Unffurf Gwasanaeth Deuol – dŵr budr yn unig				
Tâl Gwasanaeth Unffurf – Dŵr budr yn unig	541	551	10	2%
Tariffau Cymdeithasol				
HelpU	202	211	9	4%
WaterSure Cymru	327	343	16	5%
Cwsmeriaid Un Gwasanaeth				
Dŵr yn unig				
GA canolig heb fesurydd	243	240	(2)	-1%
Defnydd canolig o ddŵr â mesurydd	148	147	(2)	-1%
Dŵr Gwastraff yn Unig – gwasanaeth carthffosiaeth llawn				
GA canolig heb fesurydd	331	343	12	4%
Defnydd canolig o ddŵr â mesurydd	215	218	3	1%
Dŵr Gwastraff yn Unig – dŵr budr yn unig				
GA canolig heb fesurydd	281	294	12	4%
Defnydd canolig o ddŵr â mesurydd	176	179	3	2%

Tabl 3: Biliau enghreifftiol – Cwsmeriaid dibreswyl

Mae'r tabl isod yn dangos y bil sy'n codi o Gynllun Taliadau 2020/21 ar gyfer amrywiaeth o gwsmeriaid busnes nodweddiadol ac yn dangos yr amrywiad o fil y flwyddyn flaenorol (gan dybio bod cwsmeriaid â mesurydd yn defnyddio dŵr yn gyson).

	Cyfanswm Bil 19/20 (£)	Cyfanswm Bil 20/21 (£)	Amrywiad £	Amrywiad
Dibreswyl				
Gwasanaeth Deuol heb Fesurydd				
GA Canolig	701	729	28	4%
Gwasanaeth Deuol Safonol â Mesurydd				
Defnydd canolig o ddŵr	1,670	1,734	64	4%
Dŵr yn unig				
Tariffau Diwydiannol				
Band 1 (50 MI – 100 MI)	88,194	91,653	3,459	4%
Band 2 (100 MI – 250 MI)	177,645	184,438	6,793	4%
Band 3 (250 MI – 500 MI)	346,793	359,923	13,130	4%
Band 4 (500 MI – 1000 MI)	634,372	660,253	25,881	4%
Dŵr Anyfadwy				
Band A – Dŵr Heb ei Drin	1,781	1,848	67	4%
Band A – Triniaeth Rannol	1,295	1,343	48	4%
Band B – Dŵr Heb ei Drin	182,253	189,481	7,229	4%
Band B – Triniaeth Rannol	969,370	1,008,235	38,865	4%
Dŵr Gwastraff yn Unig				
Elifion Masnach				
Cyfanswm Bil Elifion Masnach (<100MI)	9,744	10,138	394	4%
Cyfanswm Bil Elifion Masnach (>100MI)	356,332	371,241	14,910	4%

Adran 2 – Newidiadau yn y polisi codi taliadau

(b) Manylion unrhyw newidiadau sylweddol yn y polisi codi taliadau gan y cwmni o'r flwyddyn flaenorol.

Newidiadau 2019/20 – diweddariad

Adolygiad o adennill taliadau dŵr wyneb

Mae'r broses o godi tâl am ddŵr wyneb wedi newid i adennill y costau drwy elfen sefydlog biliau cwsmeriaid â mesurydd a chwsmeriaid heb fesurydd er mwyn adlewyrchu costau darparu'r gwasanaeth yn well. Byddai newid strwythur taliadau cwsmeriaid â mesurydd ar unwaith er mwyn ei roi ar waith yn 2019/20 wedi arwain at effaith sylweddol ar gwsmeriaid dŵr budr yn unig sy'n defnyddio llawer o ddŵr. Felly, cafodd hyn ei roi ar waith yn rhannol yn 2019/20 er mwyn sicrhau bod y gwaith o gysoni'r gyfradd gyfeintiol yn llawn yn cael ei gwblhau yn 2020/21. Cafodd hyn ei drafod â'r Cyngor Defnyddwyr Dŵr.

Nid yw'r broses o roi hyn ar waith wedi cael ei chwblhau'n llawn yn nhaliadau 2020/21, er mwyn sicrhau na fydd y cwsmeriaid yr effeithir arnynt yn gweld cynnydd o fwy na 5% yn eu bil. Caiff y gwaith o gysoni'n llawn ei gwblhau yn y dyfodol.

Trosglwyddo Cymorth Dŵr Cymru

Mae'r tariff trosglwyddo carthffosiaeth yn unig wedi cynyddu 5% yn unol â'r cynllun trosglwyddo. Disgwyliwyd cwblhau'r broses o symud y cwsmeriaid carthffosiaeth yn unig hyn i dariff WaterSure Cymru yn raddol erbyn 2022. Fodd bynnag, mae'r broses o wneud hyn yn raddol wedi cael ei hystyngiadau er mwyn sicrhau nad yw'r cwsmeriaid yn gweld cynnydd sylweddol yn eu bil. Trafodwyd y cynnig â'r Cyngor Defnyddwyr Dŵr.

Cafodd unrhyw gwsmer a oedd yn gymwys ar gyfer HelpU ei drosglwyddo i'r cynllun fel rhan o'r strategaeth ymdrin wreiddiol.

Newidiadau 2020/21

Adolygiad o adennill taliadau draenio priffyrdd

Adolygydd lefel taliadau draenio priffyrdd eleni er mwyn adlewyrchu costau darparu'r gwasanaeth yn well. Mae taliadau preswyl ar gyfer cwsmeriaid â mesurydd a chwsmeriaid heb fesurydd wedi cael eu pennu'n £7.36, £25.68 i gwsmeriaid dibreswyl a £10,273.78 i gwsmeriaid diwydiannol sy'n gollwng mwy na 100MI y flwyddyn. Caiff costau draenio priffyrdd eu hadennill drwy elfen sefydlog biliau cwsmeriaid.